

TLAČOVÁ SPRÁVA

NCZI: Na Slovensku sa ročne narodí v priemere 50 detí s Downovým syndrómom

Bratislava, 20. 03. 2026

Pri príležitosti Svetového dňa Downovho syndrómu, ktorý si každoročne pripomínáme 21. marca, prináša Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) aktuálne údaje o výskyte tejto vrodenej genetickej poruchy na Slovensku. Dáta dlhodobo potvrdzujú, že riziko narodenia dieťaťa s Downovým syndrómom rastie s vekom matky.

Podľa údajov Národného registra vrodenej chýb, ktorý vedie NCZI, sa na Slovensku každý rok narodí priemerne 50 detí s Downovým syndrómom. „Najviac živonarodených detí sme zaznamenali v rokoch 2003 a 2017, kedy bolo do registra nahlásených po 67 detí. **Za rok 2025 zatiaľ evidujeme 31 bábätiok**, počet však nemusí byť konečný. V zmysle metodiky WHO je totiž možné diagnózu potvrdiť počas celého prvého roku veku dieťaťa,“ uvádza hovorkyňa NCZI Alena Krčová.

Najvyšší počet prípadov je evidovaný u rodičiek vo vekových skupinách 35 až 39 rokov a 40 až 44 rokov, čo potvrdzuje súvislosť **medzi vekom matky a rizikom vzniku ochorenia**. „Downov syndróm patrí medzi najčastejšie vrodené chromozomálne odchýlky. Údaje NCZI dlhodobo poukazujú na jeho stabilný výskyt na Slovensku, pričom významným rizikovým faktorom je vek rodičky. Aj predbežné údaje za rok 2025 ukazujú, že najviac bábätiok s Downovým syndrómom sa narodilo ženám vo veku 35 a viac rokov,“ dodáva hovorkyňa NCZI.

Čo je trizómia 21

Downov syndróm je vrodená chromozomálna odchýlka spôsobená prítomnosťou nadbytočného genetického materiálu, konkrétne **tretej kópie 21. chromozómu** (odborným názvom trizómia 21). Zdravý človek má vo väčšine buniek 46 chromozómov (23 párov), ľudia s Downovým syndrómom ich majú 47. Väčšina prípadov vzniká náhodne pri delení buniek počas tvorby spermie alebo vajíčka, no existuje aj tzv. translokačná forma, pri ktorej môže ísť o zdedenú genetickú zmenu od rodiča – nositeľa. Celosvetovo sa Downov syndróm vyskytuje približne u 1 zo 700 až 1 000 živonarodených detí a riziko rastie s vekom matky. Kým u žien mladších ako 25 rokov je približne 1:1 500, u 35-ročných žien 1:350, u 40-ročných 1:100 a u 45-ročných až 1:20.

Typickými znakmi sú **charakteristické črty tváre**, znížený svalový tonus a špecifické fyzické znaky. Syndróm ovplyvňuje aj mentálny a fyzický vývoj. Môže sa prejaviť

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

oneskorením reči a motoriky či miernou až strednou mierou intelektuálneho postihnutia. Medzi časté zdravotné komplikácie patria vrodené srdcové chyby, poruchy sluchu a zraku, problémy so štítnou žľazou alebo oslabená imunita.

Samotný Downov syndróm sa nedá liečiť, liečia sa však pridružené ochorenia. Vďaka pokroku v medicíne a starostlivosti sa výrazne zlepšila kvalita života osôb s týmto syndrómom. Dnes sa približne 80 % z nich dožíva 50 a viac rokov.

Ľudia s Downovým syndrómom môžu chodiť do školy, pracovať, budovať vzťahy a venovať sa záľubám. Kľúčová je včasná podpora, ktorá pomáha rozvíjať ich potenciál. Ide najmä o fyzioterapiu, logopédiu, vzdelávacie programy a adekvátnu zdravotnú starostlivosť.

Ponožková výzva

Dátum 21. marca symbolicky odkazuje na tri kópie 21. chromozómu, ktoré sú podstatou syndrómu. Svetový deň Downovho syndrómu, vyhlásený Organizáciou Spojených národov, zvyšuje povedomie verejnosti a podporuje rešpekt, inklúziu a rovnaké príležitosti pre ľudí s týmto ochorením. **Symbolom dňa sú farebné alebo nepárové ponožky**, ktoré vyjadrujú podporu rozmanitosti a prijatia odlišností.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk